

ISSN 1310-1757

СОЦИАЛНА

ТРИМЕСЕЧНИК НА НАУЧНОТО ДРУЖЕСТВО ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

ИНФОРМАТИКА

ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

СОЦИАЛНА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ

ИКОНОМИКА

МЕДИЦИНСКО ПРАВО

1

2017

МЕДИЦИНА

S O C I A L M E D I C I N E

- * Informatics
- * Healthcare management
- * Social epidemiology
- * Economics
- * Medical law

Year XXV

2017

№ 1

Quarterly edition of Society

“Scientific Society
for Social Medicine, Informatics
and Healthcare Management”

Editorial board:

Prof. Dr K. Gargov editor-
establisher
Ass. prof. Dr P. Tzonov editor
T. Koundourjiev secretary

Prof. Theodor Tulchinsky, MD
Prof. Morton Warner
Prof. Kristian Ludwig, MD
Prof. Dr Ljubomir Ivanov
Prof. Dr Evgenia Delcheva
Prof. Dr Ilko Getov
Prof. Dr Georgy Onchev
Ass. prof. Dr Tanya Cholakova
Ass. prof. Dr Gena Grancharova
Ass. prof. Dr Zlatka Glutnikova
Ass. prof. Dr Nevena Feschieva
Ass. prof. Mircho Vukov
Ass. prof. Christian Griva
Ass. prof. Dr Nikola Vasilevski
Ass. prof. Dr Klara Dokova

Prepress:

M. Mincheva

Chairman:

Ass. prof. Dr Tanya Cholakova

Address:

1431 Sofia
№15 “Akad. Ivan Geshov” blvd
Tel.: 02 91 74 066; Fax: 02 951 52 38
E-mail: Soc.med.bg@gmail.com

Bank account:

1414 Sofia, №1 “Bulgaria” sqr
Bulgarian Post Bank
BIC: BPBIBGSF
IBAN: BG58BPBI79401042866801
Society “Scientific Society for Social
Medicine, Informatics and Healthcare
Management”

Subscription:

36 BG lv. for four issues.
Separate issue – **9 BG lv.**
The amount is sent by a postal order
to the address of the editorial office.
Subscription abroad – €40.

CONTENTS

	p.
● Healthcare politics	
Implementation of the Bulgarian national health strategy (2014-2020) to achieve the WHO health and well-being policy framework – 2020 targets and sustainable development goals in health and sustainable development UN	2
● Social medicine	
T. Cherkezev — Hospital healthcare – facing a strategy choice	4
G. Grancharova, M. Kamburova, S. Georgieva, S. Aleksandrova-Jankulovska, D. Tzanova — Trend in leading causes and risk factors for global burden of diseases (1990 – 2015)	7
V. Dimitrova, A. Kurchatova, T. Georgieva, A. Minkova, E. Naseva, M. Kojouharova — Result from citizen consultation on epidemic and pandemic preparedness and response conducted in Bulgaria	10
A. Djambov, V. Stoyanova, D. Dimitrova — Urban landscaping and public health – modern scientific achievements	13
V. Ovcharov — The future development of man	18
● Epidemiology	
H. Hinkov, P. Dimitrov, Z. Zarkov, V. Nakov, R. Dinolova, N. Shumkov, S. Chipova — National representative epidemiological study of common mental disorders in Bulgaria EPIBUL 2, 2016-2017: tool, methodology, process evaluation	20
D. Canova, G. Grancharova, T. Vekov, S. Aleksandrova-Jankulovska — Diabetes mellitus – morbidity and economic burden	23
● Healthcare management	
D. Dimitrova, N. Ivanova — Educational needs and professional competency of public health magistrates	27
E. Yankov, J. Staykova, S. Spiridonov — Analysis of patients opinion about the complex long-term care in Bulgaria	31
Z. Lecheva, L. Georgieva, M. Sticheva — Theoretical grounds of professional stress and burnout syndrome	33
● Economics	
P. Popivanov, B. Ivkov, Z. Tonev, D. Draganov — Out-of-pocket health expenditure by the households in Bulgaria for hospital treatment	36
Dr. Draganov — Health expenditure of elderly households in Bulgaria	41
● History of medicine	
D. Vuchev — A life devoted to science and people – dr Angel Dryanovski, parasitology’s, malariology’s (1885-1968)	46
● New books	6, 26, 48
● Anniversary	30

СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

* Информатика
* Здравен мениджмънт
* Социална епидемиология
* Икономика
* Медицинско право

година XXV

2017

№ 1

Тримесечник на Сдружение

“Научно дружество по социална медицина, информатика и здравен мениджмънт”

Редколегия:

проф. д-р К. Гаргов   редактор-основател
доц. д-р П. Цонов   редактор
Т. Кундуржиев   секретар

Теодор Тулчински
Мортън Уорнър
Кристиян Лудвиг
проф. д-р Любомир Иванов
проф. д-р Евгения Делчева
проф. д-р Илко Гетов
проф. д-р Георги Ончев
доц. д-р Таня Чолакова
доц. д-р Гена Грънчарова
доц. д-р Златка Глутникова
доц. д-р Невена Фесчиева
доц. Мирчо Вуков
доц. Християн Грива
доц. д-р Никола Василевски
доц. д-р Клара Докова

Предпечатна подготовка:

М. Минчева

Председател на Сдружението:

доц. д-р Таня Чолакова

Адрес:

1431 София
бул. “Акад. Иван Гешов” №15
Тел.: 02 91 74 066; Факс: 02 951 52 38
E-mail: Soc.med.bg@gmail.com

Банкова сметка:

1414 София, пл. “България” №1
Българска Пощенска Банка
BIC: VPBVBG33
IBAN: BG58VPB179401042866801
Сдружение “Научно дружество по социална медицина, информатика и здравен мениджмънт”

Абонамент:

36 лева за четири книжки.
Отделна книжка – **9 лева**.
Сумата се внася с пощенски запис на адреса на редакцията.
За чужбина абонаментът е €40.

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

● **Здравна политика**

Изпълнение на Българската национална здравна стратегия (2014-2020 г.) за постигане на политическата рамка на СЗО за здравеопазване и благосъстояние – цели 2020 и целите за устойчиво развитие в областта на здравето и устойчивото развитие на ООН 2

● **Социална медицина**

Т. Черкезов — Болничното здравеопазване – пред стратегически избор 4
Г. Грънчарова, М. Камбурова, С. Георгиева, С. Александрова-Янкуловска, Д. Цанова — Динамика на причините и рисковите фактори за глобалната тежест на заболяванията (1990-2015) 7
В. Димитрова, А. Курчагова, Т. Георгиева, А. Минкова, Е. Насева, М. Кожухарова — Резултати от проведената в България гражданска консултация за готовността и отговора в случай на епидемии и пандемии (първо съобщение) ...10
А. Джамбов, В. Стоянова, Д. Димитрова — Градско озеленяване и обществено здраве – съвременни научни достижения 13
Вл. Овчаров — Бъдещото развитие на човека 18

● **Епидемиология**

Хр. Хинков, Пл. Димитров, З. Зарков, Вл. Наков, Р. Динолова, Н. Шумков, Ст. Чипова — Национално представително епидемиологично проучване на чести психични разстройства в България ЕПИБУЛ 2, 2016-2017 г.: инструмент, методика, оценка на процеса 21
Д. Цанова, Г. Грънчарова, Т. Веков, С. Александрова-Янкуловска — Захарен диабет – заболяемост и икономическа тежест 23

● **Здравен мениджмънт**

Д. Димитрова, Н. Иванова — Образователни потребности и професионална компетентност на магистрите по обществено здраве 27
Е. Янков, Ж. Стайкова, Ст. Спиридонов — Анализ на мнението на пациентите за комплексните дългосрочни грижи в България 31
З. Лечева, Л. Георгиева, М. Стойчева — Теоретични основи на професионалния стрес и Бърнаут синдрома 33

● **Икономика**

П. Попиванов, Б. Ивков, З. Тонева, Д. Драганов — Разходи за здраве от джоба на домакинствата в България за болнично лечение 36
Др. Драганов — Разходи за здраве от джоба на домакинствата на възрастни хора в България 41

● **История на медицината**

Д. Вучев — Един живот, посветен на науката и хората – д-р Ангел Дряновски, паразитолог-малариолог (1885-1968) 46

● **Нови книги**

6, 26, 48

● **Юбилей**

30